Tretman: Lutke na koncu

Provoditelj: Humanitarna organizacija Zajednica Susret
Godina provedbe: 2025

Kratki opis programa
Projekt je usmjeren na prevenciju i suzbijanje bolesti ovisnosti kroz pružanje pomoći i podrške ciljanoj skupini, pružanje pomoći u rješavanju specifičnih problema s kojima se suočava ova korisnička skupina, omogućavanje stjecanja znanja i vještina za svakodnevno društveno prihvatljivo funkcioniranje u zajednici uz konstruktivno provođenje slobodnog vremena te informiranje i senzibiliziranje šire javnosti o problemima ovisnosti.

Sažetak programa
Projekt „Lutke na koncu“ usmjeren je na prevenciju i suzbijanje bolesti ovisnosti kroz pružanje pomoći i podrške ciljanoj skupini, pružanje pomoći u rješavanju specifičnih problema s kojima se suočava ova korisnička skupina, omogućavanje stjecanja znanja i vještina za svakodnevno društveno prihvatljivo funkcioniranje u zajednici te informiranje i senzibiliziranje šire javnosti o problemima ovisnosti. Projekt je podijeljen u nekoliko aktivnosti kroz koje se korisnicima nude različite vrste pristupa i aktivnosti, a s ciljem zadovoljenja njihovih potreba. S obzirom na specifičnost korisničke skupine, aktivnosti su usmjerene prema područjima koja su se dosadašnjim radom Udruge pokazala najtraženijim uslugama Savjetovališta. Pristupom i načinom rada nastoji se osigurati što veća zaštita podataka korisnika te se zaposlenici pridržavaju, kako etičkih kodeksa struka, tako i Etičkog kodeksa Zajednice Susret. Kroz poštivanje privatnosti i zaštite podataka korisnika cilj je uspostaviti kvalitetan odnos s korisnicima koji se temelji na međusobnom poštovanju i uvažavanju, a što su brojni stručnjaci procijenili kao jednim od najznačajnijih elemenata uspješnog tretmana. Shodno tome, kroz projekt „Lutke na koncu“, ciljanoj skupini, a osobito osobama u riziku, konzumentima i ovisnicima, pristupa se u cilju prepoznavanja njih kao osoba te rješavanju njihovog ovisničkog ponašanja - nastoji se mijenjati ponašanje, a ne osoba kao takva.Opći cilj provedbe projekta je prevencija i suzbijanje bolesti ovisnosti, dok su specifični ciljevi projekta informirati i senzibilizirati širu javnost za problem ovisnosti, pružiti informacije o mogućnostima prevencije i tretmana ovisnosti, pružiti pomoć i podršku povremenim konzumentima sredstava ovisnosti, ovisnicima te članovima njihovih obitelji, omogućiti povremenim konzumentima i ovisnicima stjecanje znanja i vještina za samostalan život, kao i povezati različite dionike u zajednici s ciljem pružanja sveobuhvatne pomoći korisnicima.

1. Županije provedbe
Zagrebačka, Grad Zagreb

2. Vrsta tretmana
Nerezidencijalni

4. Vrste usluga u okviru psihosocijalnog programa
Individualni terapijski rad s ovisnicima, Grupni terapijski rad s ovisnicima, Savjetodavni rad s ovisnicima, Savjetovanje roditelja

5. Suradnici u provedbi
Stručni suradnici odjela ovisnosti pri bolnicama Grada Zagreba, stručni suradnici podružnica Zavoda za socijalni rad.

6. Broj ovisnika koji su uspješno završili tretman
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

7. Prosječno vrijeme boravka u domu / terapijskoj zajednici za ovisnike koji su uspješno završili tretman

8. Broj ovisnika koji nisu uspješno završili tretman
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

9. Prosječno vrijeme boravka u domu / terapijskoj zajednici za ovisnike koji nisu uspješno završili tretman

10. Pratite li ovisnike koji su uspješno završili tretman nakon odlaska iz doma/terapijske zajednice
Da

11. Razdoblje praćenja ovisnika koji su uspješno završili tretman nakon odlaska iz doma/terapijske zajednice
Korisnike se prati od jedne do dvije godine, individualno.

12. Broj osoba koje u razdoblju praćenja uspješno održavaju apstinenciju i uspješno su se uključile u život u zajednici
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

13. Imate li strane državljane u tretmanu terapijske zajednice
Ne

14. Ako da, navedite njihov broj i zemlju iz kojih dolaze

15. Ukupno obuhvaćenih ovisnika u tretmanu
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

16. Novi u ustanovi / TZ (prvi put u tretmanu)
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

17. Novi u sustavu (broj osoba u tretmanu prvi put uopće)
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

18. Dobna i spolna struktura opijatskih ovisnika (heroin i drugi opijati) koji su bili u tretmanu terapijske zajednice

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14			
14-15			
15-19			
20-24			
25-29			

30-34			
35-39			
40 nadalje			
Ukupno	13	7	20

19. Dobna i spolna struktura ovisnika i konzumenata ostalih droga (ecstasy, marihuana, kokain, speed i druge) koji su bili u tretmanu terapijske zajednice

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14			
14-15			
15-19			
20-24			
25-29			
30-34			
35-39			
40 nadalje			
Ukupno	62	15	77

20. Dobna i spolna struktura novopridošlih opijatskih ovisnika (heroin i drugi opijati) koji su bili u tretmanu terapijske zajednice

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14			
14-15			
15-19			
20-24			
25-29			
30-34			
35-39			
40 nadalje			
Ukupno			

21. Dobna i spolna struktura novopridošlih ovisnika i konzumenata ostalih droga (ecstasy, marihuana, kokain, speed i druge) koji su bili u tretmanu terapijske zajednice

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14			
14-15			
15-19			
20-24			
25-29			
30-34			
35-39			
40 nadalje			
Ukupno			

22. Broj ovisnika u terapijskim zajednicama / domovima po županiji prebivališta ovisnika, a ne terapijske zajednice

Županija	Muškarci	Žene
Zagrebačka		
Sisačko-moslavačka		
Karlovačka		
Varaždinska		
Koprivničko-križevačka		
Bjelovarsko-bilogorska		
Primorsko-goranska		
Ličko-senjska		
Požeško-slavonska		
Brodsko-posavska		
Zadarska		
Osječko-baranjska		
Šibensko-kninska		
Vukovarsko-srijemska		
Splitsko-dalmatinska		
Istarska		
Dubrovačko-neretvanska		
Međimurska		
Grad Zagreb		
Stranci		
Ukupno		

23. Oblik tretmana koji provodi Vaša udruga / terapijska ili stambena zajednica / ustanova

24. Broj ovisnika ukupno obuhvaćenih institucionalnim tretmanom udruge, terapijske zajednice / ustanove
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

25. Broj novih ovisnika u udruzi, terapijskoj zajednici / ustanovi (ranije uključeni u institucionalni tretman i/ili na liječenje u sustavu)
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

26. Broj novih ovisnika u sustavu (prvi put uključeni u institucionalni tretman i/ili liječenje)
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

27. Broj ovisnika ukupno obuhvaćenih vaninstitucionalnim tretmanom udruge, terapijske zajednice / ustanove
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

28. Broj novih ovisnika u udruzi, terapijskoj zajednici / ustanovi (ranije uključeni u vaninstitucionalni tretman i/ili na liječenje u sustavu)
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

29. Broj novih ovisnika u sustavu (prvi put uključeni u vaninstitucionalni tretman i/ili liječenje)
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

30. Broj ovisnika koju su, uz posredovanje Vaše terapijske zajednice / doma, upućeni u terapijske zajednice u inozemstvo

Naziv države	Terapijska zajednica	Muškarci	Žene

31. Broj obitelji s kojima je obavljeno savjetovanje o problemu droga
39

32. Broj obitelji kojima je od strane Vaše ustanove / terapijske zajednice pružena kakva druga psihosocijalna pomoć

33. Navesti vrstu druge pomoći obiteljima
Grupe samopomoći za roditelje i/ili članove obitelji

34. Evaluacija programa
Evaluacija procesa: Da
Metoda evaluacije procesa: analiza programske dokumentacije
Evaluacija učinka: Da
Metoda evaluacije učinka: evaluacijski upitnik, usmena komunikacija
Najvažniji rezultati evaluacije: Provedbom programa "Lutke na koncu" ostvareni su značajni i mjerljivi rezultati koji su izravno doprinijeli smanjenju problema ovisnosti te jačanju sustava podrške osobama s problemom ovisnosti i njihovim obiteljima. Aktivnosti su bile usmjerene na ranu motivaciju, kontinuiranu podršku u liječenju, resocijalizaciju te jačanje suradnje između civilnog i javnog sektora, čime se odgovorilo na prepoznate potrebe korisničke skupine.
Kroz redovite posjete bolničkim odjelima ovisnosti provedeni su individualni razgovori s velikim brojem korisnika te grupni rad, čime je osigurana pravovremena informacija, emocionalna podrška i dodatna motivacija za nastavak liječenja i ustrajnost u apstinenciji. Na jednom odjelu ostvareni su individualni razgovori sa 189 korisnika tijekom 53 odlaska, na drugom sa 101 korisnikom tijekom 54 odlaska, dok je u trećoj ustanovi održano 46 grupa s prosječno 6 do 7 korisnika. Time je smanjen rizik od prekida liječenja te povećana spremnost korisnika za uključivanje u daljnje oblike tretmana, uključujući terapijske zajednice. Pratnja korisnika u zdravstvene i terapijske ustanove ostvarena je kroz više odlazaka u različite ustanove, što je dodatno olakšalo pristup tretmanima i smanjilo prepreke koje često dovode do odustajanja.
Individualni savjetodavni rad rezultirao je jačanjem osobnih, socijalnih i radnih kompetencija korisnika. Pruženo je ukupno 444 individualna savjetodavna razgovora za 99 korisnika, uključujući osobe s problemom ovisnosti te roditelje i članove obitelji. Korisnici su dobili podršku u ostvarivanju prava u sustavima zdravstvene i socijalne skrbi te pri uključivanju na tržište rada, čime se pozitivno utjecalo na njihovu socijalnu uključenost i stabilizaciju životnih uvjeta. Time se smanjuje dugoročni rizik od povratka u ovisničko ponašanje i socijalne isključenosti.
Provedbom grupa samopomoći za članove obitelji ojačani su obiteljski kapaciteti i unaprijeđeno razumijevanje bolesti ovisnosti. Održano je 12 grupa samopomoći u kojima je sudjelovao promjenjiv broj korisnika, od najmanje 6 do najviše

16 po grupi. Roditelji i članovi obitelji dobili su znanja, vještine i emocionalnu podršku, što je doprinijelo smanjenju osjećaja bespomoćnosti, jačanju otpornosti obitelji te stvaranju stabilnijeg okruženja za oporavak korisnika. Time se djelovalo ne samo na pojedinca već i na širi obiteljski kontekst problema ovisnosti.
Uvođenjem dodatnih terapijskih oblika, poput neurofeedback tretmana, korisnicima je pružena podrška u stabilizaciji psihofizičkog stanja, smanjenju anksioznosti i impulzivnosti te jačanju samoregulacije. Provedeno je 60 neurofeedback tretmana za 3 korisnika, što je doprinijelo kvalitetnijem održavanju apstinencije i boljem funkcioniranju u svakodnevnom životu.
Program je također omogućio izravnu podršku korisnicima pri uključivanju u psihosocijalni tretman u terapijskoj zajednici. U ovoj aktivnosti, planirana je uključenost 5 korisnika koji će se uputiti na tretman, a podrška je pružena za 35 korisnika koji su upućeni u takav oblik tretmana, čime je povećana dostupnost strukturiranih i dugotrajnijih programa liječenja.
Program je ujedno rezultirao snažnijom međusektorskom suradnjom tijekom 158 ostvarenih redovitih kontakata s 35 stručnih suradnika iz sustava socijalne skrbi, zdravstva i drugih relevantnih institucija. Time je unaprijeđena koordinacija usluga, brža razmjena informacija i učinkovitije odgovaranje na potrebe korisnika.
Ukupno gledano, provedba programa doprinijela je borbi u smanjenju postojećeg problema ovisnosti kroz prevenciju povratka u ovisničko ponašanje, povećanje dostupnosti tretmana, jačanje resocijalizacije i uključivanje obitelji u proces oporavka. Program je u skladu s nacionalnim strategijama, programima i javnim politikama u području suzbijanja zlouporabe droga i drugih ovisnosti, mentalnog zdravlja te socijalne uključenosti, jer naglašava integrirani pristup, dostupnost podrške, jačanje kapaciteta korisnika i međuresornu suradnju.

35. Evaluatori
Unutarnji

36. Problemi u radu s kojima ste se susretali
Nedovoljno sredstava za provedbu projekta.

37. Prijedlozi za poboljšanje suradnje s tijelima državne uprave i lokalne i područne samouprave
Kroz navedeni projekt ostvarujemo dugogodišnju suradnju sa stručnim suradnicima bolničkih odjela na kojima borave osobe s problemom ovisnosti kao i zaposlenicima podružnica Zavoda za socijalni rad. Obzirom na kontinuitet financiranja projektnih aktivnosti od strane Zagrebačke županije, možemo reći da i s njima ostvarujemo kvalitetnu suradnju, a nadamo se da će i Grad Zagreb (koji je ranijih godina financirao projekt za građane Grada Zagreba) ponovno prepoznati važnost aktivnosti i usluga namijenjenih ovoj korisničkoj skupini.